

A SALVADOR CASANOVA I GRANÉ

La Comissió que uns quants companys i amics han creat amb el teu nom em demana, el meu testimoni per un llibre que et recorda a tu Salvador Casanova i Grané.

No saps Salvador, la il·lusió que em fa. Perquè jo t'estimava molt. Tu vas ser un gran exemple per a mi i per a molts altres catalans de la meva generació i d'altres que van venir després. De fet estic molt agraïda a tots els companys i companyes que et recorden. Diuen i jo se que es un topic molt citat, que ningú mor mentre és recordat. T'asseguro que tu no has mort perquè estàs sempre en el nostre pensament.

No recordo exactament el dia que et vaig conèixer. Va ser a finals dels anys 60 en la lluita clandestina contra la Dictadura. Des de el primer moment ens varem avenir. Varem coincidir a l'Assemblea de Catalunya. Des de la primera reunió frustrada (per la policia), el maig de 1970, que ens varem veure més sovint. Al novembre de 1971 varem reeixir a crear finalment l'Assemblea. Tu hi vas creure molt en l'Assemblea. De fet no vas acceptar mai bé la seva desaparició.

Durant molts anys varem seguir coincidint en moltes i moltes reunions, manifestacions, viatges. Van ser anys de relació intensa, ens van detenir junts el 28 d'Octubre del 73. Varem passar nervis, però en el furgó policial que ens duia a "Jefatura Superior de Policia" tu sonreies, d'una manera molt pròpia teva. Ens miràvem, no ens dèiem gaires coses, prou feina teníem a treure i a menjar-nos papers, perquè la policia franquista no pogués saber ni una dada dels nostres contactes clandestins. A la Jefatura Superior varem coincidir a algunes de les cues que es formàvem. Els "grisos" escoltàvem la radio, nosaltres els detinguts ens miràvem amb complicitat i malgrat la situació amb certa alegria continguda. El Barça guanyava i feia molts gols. Un jugador recent arribat jugava el seu primer partit oficial amb el Barça, es deia Johan Cruyff. Després ens van separar, i vam quedar dividits per les diferents comissaries de la Ciutat.

Després al cap de tres dies ens van portar a les presons. Els homes a la Model i les dones a la Trinitat. Passat més d'un mes, ens varem retrobar-nos en una situació insòlita. Ens havien deixat en llibertat, però a les poques hores ens van dir que era un error i que havíem (uns quants) de tornar a la presó. La policia ens buscava. Et recordo perfectament Salvador com un líder. Varem decidir presentar-nos a la Jefatura. Quan ho varem fer, la policia no s'ho creia. No sabien que fer amb nosaltres, i ens van dir que tornéssim al cap d'unes hores..... Com varem riure Salvador. Varem

passar aquestes hores al Col·legi d'Enginyers. Tu ens van explicar tantes i tantes coses, ens varem divertir, recordes?.

Quan al cap d'un altre mes varem sortir en llibertat, la lluita va continuar. Tu no t'aturaves mai, eren temps molts difícils. L'execució de Salvador Puig Antich va representar un cop molt dur. Després, més lluita i una altre execució a Catalunya (El Txiqui) i altres a l'Estat. Els advocats varem treballar molt, varem patir, lluitar i plorar. Tu vas ajudar-nos sempre Salvador. La teva força, la teva fermesa, la teva solidaritat no ens va faltar mai.

Quan per fi va morir el dictador i poc a poc els indults, la amnistia, les legalitzacions de partits, vas seguir lluitant i lluitant, a les reunions, manifestacions, a l'Assemblea de Catalunya. Busco entre els meus records, les meves fotos, et veig al Parlament del Piemonte, tot cofoi parlant en català, de llibertat, de Catalunya.

A les primeres eleccions democràtiques et vas presentar com a candidat. No vas obtenir escó, però vas seguir lluitant pel país i la seva gent. Et van decebre moltes coses, potser esperaves més de la democràcia, però no vas defallir en cap moment. Persones com tu son imprescindibles per a qualsevol país, més encara per nacions sense estat com el nostre.

Ni la teva malaltia et va fer canviar. De fet malgrat saber que estaves malat tu formaves part del nostre paisatge, del nostre camí per un món millor. No m'havia imaginat que poguessis faltar. La noticia de la teva mort ens va impactar molt, però molt. Ho recordo com si hagués passat poc temps i de fet ja fa 27 anys d'aquell moment. Ara segueixes present Salvador. T'enfadaries de veure com està aquest país que tu imaginaves lliure. La situació no està com volies, però pots estar segur que si en la nostra historia nacional no haguessin existit persones com tu, amb els teus principis i conviccions, avui molts no tindrien la consciència ni la il·lusió per seguir lluitant per un país lliure. Les Plataformes creades per recordar-te així ho demostren.

Fas molta falta, de veritat, Salvador, gràcies per al teu exemple.

Magda Oranich